

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

 Декан факультету історії та
міжнародних відносин
_____ / Вовканич І.І./
«_____» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ І СТВОРЕННЯ СТАРТАПІВ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
Освітня програма	Бізнес-адміністрування
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова навчання	українська

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни «**Бізнес-планування і створення стартапів**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування** спеціальності **073 Менеджмент** освітньої програми **Бізнес-адміністрування**.

Розробник:

Дюгованець Олесь Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні *кафедри бізнес-адміністрування, маркетингу та менеджменту*

протокол № 12 від «30» червня 2022 р.

Завідувач кафедри _____ Дюгованець О.М.

Схвалено науково-методичною комісією *факультету історії та міжнародних відносин* протокол № 9 від «01» липня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Мишко С.А.

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради *факультету історії та міжнародних відносин*

протокол № 3 від «01» липня 2022 р.

Голова Вченої ради факультету _____ Вовканич І.І.

Робоча програма навчальної дисципліни у пропонованому форматі не є об'єктом авторського права та інтелектуальної власності (ст. 8 Закону України «Про авторське право та суміжні права») згідно з методичними рекомендаціями з розроблення робочих програм навчальних дисциплін, яку схвалено Вченою радою ДВНЗ «УжНУ» від 21 жовтня 2019 р. (протокол № 10).

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	1-ий	-
Кількість модулів – 1 Кількість змістовних модулів - 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 48 годин самостійної роботи студента – 72 години курсний проект – 30 годин	2-ий	-
	Лекції:	
	30	-
	Практичні (семінарські):	
	18	-
Вид підсумкового контролю: екзамен; захист курсової роботи	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: усне та письмове опитування	Самостійна робота:	
	72	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування і створення стартапів» є опанування студентами основних теоретичних положень і процедури планування розробки та впровадження різних бізнес-проектів сучасного підприємства та створення нових підприємств, так званих стартапів. Засвоєння даного курсу дає можливість майбутнім спеціалістам робити висновки щодо конкретних ситуацій планування нововведень на підприємствах; ефективно користуватися національними законодавчими і нормативними документами, щодо планування на підприємстві; визначати доцільність впровадження нововведень.

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів з навчальною та допоміжною літературою, вивчення та аналіз державних норм та пошуково-аналітична робота.

В умовах ринкової економіки створення та розвиток бізнесу є невід'ємною частиною економічних процесів. Ще більшої актуальності та затребуваності у вивченні освітньої компоненти (**ОК6**) викликає адаптація і особливості планування бізнесу в умовах війни та післявоєнного відновлення. Зараз для українських стартапів критично важливо навчитись приймати швидкі рішення, навчитись адаптуватись до нових умов та продовжувати оптимізувати роботу як існуючого бізнесу, так і новоутворених підприємств. Процес бізнес-планування відіграє важливу роль власне на шляху створення підприємства та подальшого розширення або стратегічної переорієнтації в умовах невизначеності і нових викликів.

У курсі «Бізнес-планування та створення стартапів» розкривається сутність бізнес-планів, визначаються завдання, які ставить перед собою підприємство; його вивчення дає уявлення, якими шляхами повинен розвиватися бізнес, показує шляхи й засоби реалізації підприємницької ідеї щодо планування ринкових, виробничих, маркетингових, технологічних, організаційних і фінансових аспектів майбутнього бізнесу в т. ч. в умовах викликів нової економіки, військової агресії та глобальних викликів бізнесу. Крім того, навчальна дисципліна «Бізнес-планування та створення стартапів» дає уявлення щодо планування та організації стартапів і підприємницької діяльності, оцінки впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на функціонування бізнесу, формує навички складання бізнес-планів задля ефективного їх функціонування.

Основна мета вивчення дисципліни полягає у формуванні у студентів системи певних спеціальних знань і навичок у бізнес-плануванні, спрямованої на створення та забезпечення ефективного, прибуткового функціонування суб'єктів господарчої діяльності в галузях виробництва, торгівлі, надання послуг, а також здійснення комерційних, фінансових, посередницьких та інших видів діяльності.

Завданнями вивчення дисципліни є:

- формування у студентів сучасного світогляду соціально-ринкової орієнтації;
- надання цілісної системи наукових знань у сфері теорії та практики бізнес-планування;
- розуміння процесу планування в системі бізнесу та його складових;
- уміння використовувати отримані теоретичні знання в галузі бізнес-планування у практичних ситуаціях;
- засвоєння основних заходів, проведення оцінки та підвищення ефективності функціонування стартапів;
- особливості планування бізнесу в умовах війни та інших невизначеностей сучасного бізнес-середовища;
- уміння побудови бізнес-плану стартапу або існуючого підприємства.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких **компетентностей**:

загальних:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети;

- ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність);
 ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
 ЗК9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
 ЗК10. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

фахових:

- ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;
 ФК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту;
 ФК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації;
 ФК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;
 ФК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми;
 ФК7. Здатність розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;
 ФК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;
 ФК11. Здатність застосовувати інструментарій аналітичного забезпечення систем адміністрування бізнесу та стратегій його розвитку в умовах невизначеності, ризику та/або асиметричності інформації.
 ФК13. Здатність застосовувати інформаційні технології у всіх сферах управління організацією та оцінювати ефективність їх використання

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Бізнес-планування і створення стартапів» пов'язана з низкою дисциплін, що вивчалися студентами раніше (попередні зв'язки), вивчаються паралельно (супутні зв'язки), а також надає базові знання для наступного вивчення фундаментальних дисциплін, котрі будуть вивчатися пізніше (перспективні).

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування і створення стартапів» є :

- Шифр ОК1 за ОП «Бізнес-адміністрування» Управлінська економіка
 Шифр ОК3 за ОП «Бізнес-адміністрування» Інформаційні системи в менеджменті
 Шифр ОК7 за ОП «Бізнес-адміністрування» Управлінський облік
 Шифр ОК9 за ОП «Бізнес-адміністрування» Управління інноваційними проектами
 Шифр ВК6 за ОП «Бізнес-адміністрування» Діагностика та реінжиніринг бізнес-процесів

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Бізнес-адміністрування», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах;	ПРН1.
Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення;	ПРН2.
Проектувати ефективні системи управління організаціями;	ПРН3.
Обґрунтовувати та управляти проектами, генерувати підприємницькі ідеї;	ПРН4.
Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах;	ПРН5.

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією;	ПРН8.
Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач;	ПРН10.
Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.	ПРН11.
Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом);	ПРН12.
Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	ПРН13.
Застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних управлінських стратегій;	ПРН14.
Досліджувати бізнес-середовище, розуміти суть та механізми управління міжнародним бізнесом в умовах загострення глобальної конкуренції, економічної асиметрії та обмеженості факторів виробництва;	ПРН16.
Демонструвати знання сучасного рівня технологій інформаційних систем та практичних навичок використання прикладних і спеціалізованих комп'ютерних програм в менеджменті організації	ПРН18.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Бізнес-планування і створення стартапів»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для планування та управління бізнес-проектів в різних непередбачуваних умовах (пандемія, війна, кризи);	ПРН1.
Навчитись ідентифікувати ключові проблеми в діяльності фірми та запропонувати методи їх вирішення;	ПРН2.
Проектувати ефективні системи управління організаціями та підприємствами різних типів власності;	ПРН3.
Вміти будувати бізнес-плани стартапів, генерувати бізнес-ідеї, розробляти та удосконалювати існуючі механізми управління і планування бізнес-проектів;	ПРН4.
Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах в контексті побудови розділів бізнес-плану;	ПРН5.
Навчитись застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач планування та управління організацією;	ПРН8.
Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді під час презентування бізне-плану стартап-проекту; вміння взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач в контексті планування бізнесу та розподілу бізнес-задач;	ПРН10.
Професійно розвиватись за рахунок отриманих вмінь і навичок планування бізнесу;	ПРН11.
Вміти розподіляти обов'язки між працівниками, делегувати повноваження та розробляти план дій з керівництва організацією (підрозділом чи бізнес-діяльністю загалом);	ПРН12.
Навчитись планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).	ПРН13.
Правильно обирати стратегії розвитку та позиціонування підприємства в різних умовах ведення бізнесу, в т.ч. застосовувати наукові підходи до формування та обґрунтування ефективних управлінських стратегій;	ПРН14.

Досліджувати бізнес-середовище, розуміти суть та механізми управління міжнародним бізнесом в умовах загострення глобальної конкуренції, економічної асиметрії та обмеженості факторів виробництва;	ПРН16.
Демонструвати знання сучасного рівня технологій інформаційних систем та практичних навичок використання прикладних і спеціалізованих комп'ютерних програм в менеджменті підприємства.	ПРН18.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Методи навчання (проблемно-орієнтоване навчання): лекції, практичні заняття, виконання та презентація індивідуального проекту, дискусія, тренінгове заняття, ситуаційні вправи, консультації, самостійна робота.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: складання іспиту; поточне опитування; поточне тестування; підготовка індивідуальних наукових робіт, доповідей по відповідних питаннях; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; презентації та виступи на наукових заходах; розв'язування практичних ситуаційних завдань; написання та захист курсової роботи (бізнес-плану стартапу).

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми і методи оцінювання: усне опитування, участь у дискусії, розгляд проблемних ситуацій, підготовка і презентація курсової роботи, тестування, модульна контрольна робота, іспит, курсова робота.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять (включає, в тому числі, перевірку якості підготовки завдань, які винесені на самостійне вивчення та виконання) і має на меті перевірку рівня підготовленості студента. Формами проведення поточного контролю з дисципліни є: 1) усні опитування на семінарських заняттях; 2) участь в обговоренні питань на семінарах; 3) якість пошуку необхідної літератури 4) підготовка індивідуальних завдань та їх презентація тощо.

Модульний контроль – процедура визначення рівня засвоєння студентом навчального матеріалу відповідної дисципліни. Модульний контроль з дисципліни «Бізнес-планування і створення стартапів» проводиться у письмовій формі (в т.ч. з використання тестування теоретичних знань). Кількість модульних контрольних робіт на дисципліну – 1, який складається з двох змістовних модулів. Форма модульного контролю: тести і/або індивідуальні творчі завдання.

В умовах навчання онлайн студенти складають модульне завдання віддалено, користуючись платформою електронного навчання ДВНЗ «УжНУ» або корпоративною поштою «УжНУ». Перед проведенням підсумкового модульного контролю студенти мають змогу ознайомитися з питаннями, які будуть винесені на підсумковий модульний контроль.

Викладач визначає час проведення підсумкового модульного контролю, який за зверненням студентів може відрізнятись від графіку проведення модульних контролів (враховуються обставини, через які студент фізично не може знаходитися біля комп'ютера у період проведення модульного контрольного оцінювання). В таких випадках викладач може продовжити період складання модульного тестування, обмеживши при цьому виділений час на складання. На виконання модульного контрольного оцінювання відводяться дві академічні години.

Результати контрольного заходу студента, який не склав модульне контрольне оцінювання у визначені терміни, дорівнюють нулю балів.

Студент, який не погоджується з оцінкою, має право звернутися до викладача й отримати ґрунтовне пояснення отриманого результату. У випадку незгоди з рішенням викладача, студент має право звернутися з письмовою апеляцією до завідувача кафедри не пізніше, ніж на наступний робочий день після оголошення результатів. Викладач і завідувач кафедри у присутності декана факультету та студента протягом трьох днів повинні розглянути апеляцію і прийняти остаточне рішення. У результаті апеляції оцінка студента не може бути знижена.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання. Завданням підсумкового контролю є перевірка глибини засвоєння студентом програмного матеріалу

дисципліни, логіки та взаємозв'язків між окремими її розділами, здатність творчого використання набутих знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми, що впливає зі змісту дисципліни тощо. Підсумковий контроль з дисципліни «**Бізнес-планування і створення стартапів**» проводиться у формі екзамену. Форма підсумкового семестрового контролю: письмово-усні завдання згідно розроблених питань для підсумкового контролю. Окрім проведення екзамену у результаті вивчення дисципліни згідно навчального плану передбачено захист курсової роботи (створення бізнес-плану стартапу) згідно розроблених методичних рекомендацій щодо її виконання.

В умовах навчання онлайн студенти складають підсумкове тестування віддалено, користуючись платформою електронного навчання ДВНЗ «УжНУ». Перед проведенням підсумкового тестування студенти мають змогу ознайомитися з питаннями, які будуть винесені на підсумковий контроль.

Викладач визначає час проведення підсумкового тестування, який за зверненням студентів може відрізнитися від графіку проведення підсумкових контролів (враховуються обставини, через які студент фізично не може знаходитися біля комп'ютера у період проведення підсумкового контрольного оцінювання). В таких випадках викладач може продовжити період складання підсумкового тестування, обмеживши при цьому виділений час на складання.

До підсумкового контролю (іспиту) з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали умов договору про навчання та усіх видів обов'язкових робіт (лабораторних, практичних, розрахунково-графічних та розрахункових робіт, рефератів тощо), передбачених робочою програмою, а також за результатами модульного контролю набрали менше 35 балів.

Оцінка знань, умінь і практичних навичок студента з навчальної дисципліни «**Бізнес-планування і створення стартапів**» здійснюється відповідно до графіку (табл. 5.1).

Таблиця 5.1

Модуль 1, 1 курс, 2 семестр
Поточний контроль за змістовим модулем №1
Поточний контроль за змістовим модулем №2
Підсумковий контроль за семестр: екзамен
Захист курсової роботи

Студенти вивчають дисципліну «**Бізнес-планування і створення стартапів**» протягом одного семестру, тобто один модуль, який складається з двох змістовних модулів. Після виконання змістового модуля (відвідування лекцій, практичних занять і виконання самостійної та індивідуальної роботи) здійснюється поточний контроль – модульна контрольна робота.

Таблиця 5.2

	Модульна контрольна робота	Оцінка за роботу на практичних заняттях	Самостійна та індивідуальна робота студента	Всього
ЗМ №1	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
ЗМ №2	50 балів	40 балів	10 балів	100 балів
екзамен (2 семестр) Середня арифметична сума ЗМ №1 і ЗМ №2				100 балів

Студенти, які під час підсумкового контролю отримали оцінку «незадовільно», мають право на два перескладання: перший раз – викладачу, другий раз (у разі незадовільної оцінки при першому перескладанні) – комісії. Комісія створюється завідувачем кафедри. До складу комісії обов'язково входять лектор та завідувач кафедри. Екзаменаційна оцінка, виставлена комісією, є остаточною.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за **100 бальною системою за кожний модуль**. З цих 100 балів 50%, тобто **50 балів відводиться на оцінювання модульних контролів в усній, письмовій або письмово-усній формі викладачем в аудиторії або згідно розроблених тестів та індивідуальних завдань за умов дистанційного навчання**. Решта **50 балів** також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і контрольних робіт) та індивідуальної роботи студента (практичний компонент – доповідь, есе, індивідуальне або творче завдання тощо). Теоретико-практична компонента оцінюється в **40 балів**, а практична – **10**.

Семестрова оцінка виставляється або за результатом модульного контролю (наприклад, студент за результатом модульного контролю набрав 75 (за шкалою ECTS – «С» – за розширеною національною шкалою – «добре»), **або підсумкового контролю** (екзамен).

Студент, який у результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше **60 балів і отриманий бал його влаштовує**, має право не складати іспит із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Таблиця 5.3

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота							Модульна контрольна робота		Сума
Модуль 1, 2 семестр									
Змістовий модуль № 1 (50 балів)							Індивідуальна робота	Модульний контроль № 1	
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	10 балів	Теми 1-7	100 балів
5	5	5	5	5	5	10	50 балів	50 балів	
Змістовий модуль № 2 (50 балів)							Індивідуальна робота	Модульний контроль № 2	100 балів
Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	10 балів	Теми 8-13		
10	5	5	5	5	10	50 балів	50 балів		
Підсумковий контроль: екзамен 100 балів									

Поточне оцінювання за два змістовні модулі здійснюється за трьома складовими:

- контроль систематичності й активності роботи студента протягом семестру (**40 балів**);
- контроль самостійної та індивідуальної роботи (**10 балів**);
- контроль за виконанням модульного завдання (**50 балів**).

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модулю у визначений деканатом термін здійснюється **поточний модульний контроль у письмовій, усній чи письмово-усній формі**, який оцінюється у межах від **1 до 50 балів**. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Викладач за індивідуальну роботу та активність студента під час занять з даної дисципліни на протязі семестру використовує **50-бальну систему оцінювання** – 10 (практична компонента) і 40 балів (теоретико-практична компонента) відповідно.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Підсумкове оцінювання здійснюється у формі екзамену. До них допускаються всі студенти, за виключенням тих, які не виконали елементи навчального плану.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час іспиту оцінені менше ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці 5.4:

Таблиця 5.4

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінювання самостійної роботи – підготовки і захисту есе, індивідуальних завдань та анотованих аналітичних оглядів наукових статей і публікацій у періодичних виданнях, а також монографіях і збірниках наукових праць.

Оцінка за будь-який вид самостійної роботи складається з трьох складових: 1) актуальна тематика обраної теми, 2) впевнений захист, 3) виконаний згідно наданих вище вимог – така робота заслуговує на **10 балів**.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у кожному змістовному модулі. Для оцінки представляються такі види робіт, які оцінюються в 10 балів: або підготовка рефератів, доповідей тощо, або поглиблене опрацювання першоджерел і наукових статей, або виконання індивідуальних контрольних, практичних і ситуаційних завдань.

Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах **40 балів** у кожному змістовному модулі:

- **31-40 балів** – відвідано не менше 90% практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **21-30 балів** – відвідано не менше 75% практичних занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»;

- **11-20 балів** – відвідано не менше 60% практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре», «відмінно»;

- **1-10 балів** – відвідано не менше 50% практичних занять та отримано оцінки «задовільно», «добре».

Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Модульний контроль та екзамен приймаються у письмо-усній формі, для чого розробляються варіанти завдань та підсумкових питань.

Таблиця 5.5

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Змістовний модуль 1		Змістовний модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4×10 балів	40	4×10 балів	40
Письмове тестування при тематичному оцінюванні				

Презентація, есе, індивідуальне завдання (+1 год до практичних занять)	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти бізнес-планування та створення стартапів

Тема 1. Основи бізнес-планування на підприємстві

- 1.1. Роль бізнес-планування в менеджменті підприємств
- 1.2. Змістове наповнення «бізнес-плану»
- 1.3. Аналіз вітчизняних та зарубіжних підходів до формування структури бізнес-плану
- 1.4. Програмне забезпечення складання бізнес-планів
- 1.5. Основні труднощі при розробці бізнес-плану

Тема 2: Бізнес-планування стартапів

- 2.1. Історія, сутність та необхідність складання бізнес-плану
- 2.2. Загальні вимоги до бізнес-плану. Класифікація бізнес-планів
- 2.3. Особливості складання бізнес-плану для стартапів
- 2.4. Актуальні програми для бізнес-плану
- 2.5. Типові помилки та поради під час складання бізнес-плану

Тема 3. Сутність та особливості стартап-проектів

- 3.1. Зміст і специфіка стартапу
- 3.2. Стадії розвитку стартапу
- 3.3. Життєвий цикл стартапу
- 3.4. Особливості стартапу як інноваційного проекту

Тема 4. Формування команди стартапу

- 4.1. Особливості та етапи формування команди стартапу
- 4.2. Ролі та функції учасників команди стартапу
- 4.3. Розподіл часток між членами команди стартапу
- 4.4. Особливості функціонування стартап команди на етапах розроблення стартап-проекту

Тема 5. Розробка продукту для стартапу

- 5.1. Сутність інноваційного продукту
- 5.2. Генерування ідеї продукту
- 5.3. Методи і способи перевірки життєздатності ідеї
- 5.4. Мінімальний життєздатний (доцільного) продукт, типи та етапи його створення
- 5.5. Методи реалізації процесу розробки продукту стартапу

Тема 6. Бізнес-модель стартапу

- 6.1. Сутність бізнес-моделі
- 6.2. Структура бізнес-моделі
- 6.3. Види бізнес-моделей
- 6.4. Методи дизайну бізнес-моделі

Тема 7. Стартапи в Україні: юридичні та практичні аспекти створення

- 7.1. Створення та юридичний супровід стартапів в Україні

- Загальні положення про підприємство в Україні
- Види підприємств за українським законодавством
- Форми власності в Україні
- Організаційно-правові форми господарювання
- Установчі документи
- Найменування підприємства
- Статутний капітал
- Управління підприємством

7.2. Механізм реєстрації новоствореного підприємства в Україні

7.3. Практичні аспекти створення стартапів в Україні та світі

Змістовний модуль 2. Методики складання окремих розділів бізнес-плану

Тема 8. Структура та зміст розділів бізнес-плану

- 8.1. Методика складання бізнес-плану. Загальна структура бізнес-плану
- 8.2. Титульний лист, зміст, анотація, вступ і резюме бізнес-плану
- 8.3. Історія бізнесу організації (опис галузі, компанії, місія)
- 8.4. Характеристика об'єкта бізнесу організації
- 8.5. Аналіз бізнес-середовища організації, галузі та тенденції її розвитку
- 8.6. Цільовий ринок
- 8.7. Конкуренція
- 8.8. Стратегічна позиція і оцінка ризиків
- 8.9. План маркетингу і стратегія продажів
- 8.10. Операційна діяльність
- 8.11. Виробничий/технологічний план
- 8.12. Організаційний план
- 8.13. Соціальна та екологічна відповідальність
- 8.14. Фінансовий план
- 8.15. Розвиток підприємницької діяльності та умови виходу з бізнесу

Тема 9. Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: резюме, опис стартапу і аналіз ринку

- 9.1. Резюме бізнес-плану стартапу
- 9.2. Характеристика та історія компанії (опис характеру бізнесу). Місія. Теперішня ситуація й інформація про підприємство
- 9.3. Аналіз галузі, бізнес-середовища та тенденцій її розвитку

Тема 10. Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: аналіз ринку, конкурентів, стратегічна позиція і оцінка ризиків

- 10.1. Як зробити аналіз ринку для бізнес-плану?
- 10.2. Аналіз ринку: галузевий, цільовий аналізи та аналіз конкурентів
- 10.3. Цільовий ринок
- 10.4. Конкуренція
- 10.5. Стратегічна позиція і оцінка ризиків

Тема 11. Маркетингове планування стартапу

- 11.1. Сутність маркетингу стартапу та його етапи
- 11.2. Оцінювання клієнтів стартапу
- 11.3. Аналіз ринку стартап-проекту
- 11.4. Розроблення маркетингової стратегії стартапу та плану маркетингу стартапу
- 11.5. Способи просування товару/послуги стартапу на ринок

Тема 12: Аналіз розділів бізнес-планування

- 12.1. Операційна діяльність
 12.2. Технологічний план
 12.3. Організаційний план

Тема 13: Аналіз окремих розділів бізнес-плану

- 13.1. Соціальна та екологічна відповідальність
 13.2. Розвиток, основні цілі і умови виходу з бізнесу
 13.3. Фінанси. Планово-звітна документація та аналіз фінансово-економічного стану підприємства. Аналіз фінансового стану підприємства. Підготовка планових документів

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: денна					
	у тому числі					
	Усього	лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Модуль 1						
Змістовний модуль 1						
Тема 1. Основи бізнес-планування на підприємстві	9	2	1			6
Тема 2: Бізнес-планування стартапів	8	2	1			5
Тема 3. Сутність та особливості стартап-проектів	9	2	2			5
Тема 4. Формування команди стартапу	8	2	1			5
Тема 5. Розробка продукту для стартапу	8	2	1			5
Тема 6. Бізнес-модель стартапу	8	2	1			5
Тема 7. Стартапи в Україні: юридичні та практичні аспекти створення	8	2	1			5
Разом за змістовний модуль 1	60	14	8			36
Змістовний модуль 2						
Тема 8. Структура та зміст розділів бізнес-плану	9	4	2			6
Тема 9. Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: резюме, опис стартапу і аналіз ринку	9	2	2			6
Тема 10. Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: аналіз ринку, конкурентів, стратегічна позиція і оцінка ризиків	9	2	2			6
Тема 11. Маркетингове планування стартапу	8	2	1			6
Тема 12: Аналіз розділів бізнес-планування	8	2	1			6
Тема 13: Аналіз окремих розділів бізнес-плану	10	4	2			6
Разом за змістовний модуль 2	60	16	10			36
Разом за семестр	120	30	18			72

6.3. Тематики практичних (семінарських, лабораторних) занять

№	Назва теми	Кількість
---	------------	-----------

з/п		годин	
		денна	заочна
1	Основи бізнес-планування на підприємстві	1	
2	Бізнес-планування стартапів	1	
3	Сутність та особливості стартап-проектів	2	
4	Формування команди стартапу	1	
5	Розробка продукту для стартапу	1	
6	Бізнес-модель стартапу	1	
7	Стартапи в Україні: юридичні та практичні аспекти створення	1	
8	Структура та зміст розділів бізнес-плану	2	
9	Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: резюме, опис стартапу і аналіз ринку	2	
10	Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: аналіз ринку, конкурентів, стратегічна позиція і оцінка ризиків	2	
11	Маркетингове планування стартапу	1	
12	Аналіз розділів бізнес-планування	1	
13	Аналіз окремих розділів бізнес-плану	2	
Разом		18	-

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Основи бізнес-планування на підприємстві	6	
2	Бізнес-планування стартапів	5	
3	Сутність та особливості стартап-проектів	5	
4	Формування команди стартапу	5	
5	Розробка продукту для стартапу	5	
6	Бізнес-модель стартапу	5	
7	Стартапи в Україні: юридичні та практичні аспекти створення	5	
8	Структура та зміст розділів бізнес-плану	6	
9	Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: резюме, опис стартапу і аналіз ринку	6	
10	Структура та зміст окремих розділів бізнес-плану: аналіз ринку, конкурентів, стратегічна позиція і оцінка ризиків	6	
11	Маркетингове планування стартапу	6	
12	Аналіз розділів бізнес-планування	6	
13	Аналіз окремих розділів бізнес-плану	6	
Разом		72	-

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Програмне забезпечення: інформаційні технології та засоби електронного навчання: Microsoft Office; Microsoft Excel; система електронного навчання Moodle; електронна пошта (<http://uzhnu.edu.ua>, <http://gmail.com> і ін.); особистий кабінет викладача на основі відкритих медіа ресурсів корпорації Google тощо.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення: наукова бібліотека, читальні зали; віртуальне навчальне середовище Moodle; Google Meet; навчальні і робочі навчальні плани;

графіки навчального процесу; робоча програма та силабус дисципліни «**Бізнес-планування і створення стартапів**»; матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів з дисципліни; методичні вказівки з написання курсової роботи.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Bondarenko V., Diugowanets O., Kurei O. Business plan as a basis for the successful investment management / Journal 'Business Ethics and Sustainable Development. Interdisciplinary Theoretical and Empirical Studies'. (September, 2020). №1, pp.7-24. URL: https://www-arch.polsl.pl/organizacje/SCEBIZR/Documents/2020_1/Etyka%20biznesu%201%202020%20BONDARENKO,%20DIUGOWANETS,%20KUREI.pdf (міжнародне наукове видання (Польща))
2. Абрамс Р. Бізнес-план на 100%: Стратегия и тактика эффективного бизнеса. Пер. с англ. 2-е изд. М.: Альпина Паблишер, 2015. 486 с.
3. Бізнес-план: технологія розробки та обґрунтування: Навч. посіб. Вид. 2-ге, доп. / С. Ф. Покропивний, С. М. Соболев, Г. О. Швиденко, О. Г. Дерев'янка. К.: КНЕУ, 2002. 379 с.
4. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію. К.: Наш формат, 2019. 512 с. <https://www.youtube.com/watch?v=bxBBPejUmWI>
5. Вассерман Н. Дилеми засновника бізнесу. Як попередити помилки й уникнути їх під час створення стартапу. К.: Vivat, 2017. 480с.
6. Від ідеї до власної справи: Навч. посібник. /А.С.Коноваленко, Болтянська Л. О., Трачова Д.М.т а інші. - Мелітополь.: Видавничо-поліграфічний центр «Люкс», 2017 278с.
7. Ворона Т.В. Стартап на мільйон. Як українці заробляють статки на технологіях. Х.: Віват, 2017. 224 с.
8. Гавриш О. А., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Розробка стартап-проектів: Конспект лекцій: навч. посіб. КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 188 с. https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/29447/1/Rozrobka_startupproektiv_Konsp.lekts.pdf
9. Гавриш О. А., Бояринова К. О., Кравченко М. О. Управління стартапами : підручник для здобувачів вищої освіти за економічними спеціальностями. за заг. ред. О. А. Гавриша. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2020. 716 с.
10. Дергач А.В., Дюгованець О.М., Гончар Г.П. Механізми управління діяльністю стартапів / Економіка та держава № 8, 2021. С.79-84. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4997&i=12> (фахове видання, Index Copernicus)
11. Маркетинг стартап-проектів: навч. посіб. для усіх спеціальностей другого освітнього ступеню «магістр» / За заг. ред. С. О. Солнцева / С.О. Солнцев, О.В. Зозульов, Н. В. Юдіна, Т. О. Царьова, Н. В. Язвінська; Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2019. 218 с.
12. Менеджмент стартап-проектів: Навчально-методичний комплекс дисципліни: навч. посіб. для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» / КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: К. О. Бояринова. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2020. 153 с.
13. Синицина Г.А., Рачкован О.Д. Основи бізнесу та підприємницької діяльності: конспект лекцій / Харків: ХДУХТ, 2019. 93 с.

Допоміжна література

1. Bhargava R., Heeman W. (2017). The Startup Playbook: Founder-to-Founder Advice From Two Startup Veteransc. Lioncrest, 420 p
2. Featured project in Technology URL:https://www.kickstarter.com/discover/categories/technology?ref=discover_index
3. High Tech Startup Valuation Estimator URL: <https://www.caycon.com/valuation.php#bottom>
4. Model of start-ups assessment under conditions of information uncertainty [Text] /М. Malyar, V.Polishchuk, М. Sharkadi, I. Liakh // Eastern European Journal of Enterprise Technologies, Mathematics and cybernetics – applied aspects, 2016. ¾ (81). P. 43-49. ISSN 1729-3774. ORCID 0000–0003–4586–1333.

5. Paul Graham. Startups in 13 Sentences URL: <http://paulgraham.com/13sentences.html>
6. Ries E. (2011). The Lean Startup. NY. : Crown Publishing Group, 320 p.
7. Thiel's P. Startup CS183. Notes Essay. URL: <https://gist.github.com/harperreed/3201887>.
8. Агафонова Л. Г., Рого О. В. Підготовка бізнес-плану: Практикум. 2-ге вид. К.: Т-во "Знання", КОО, 2000. 158 с.
9. Атошкіна Вікторія Віталіївна, Бурко Ярослав Валерійович, Галгаш Руслан Анатолійович. Економічна діагностика: навч. посібник. К.: Аграр Медиа Груп, 2018. 234 с.
10. Бизнес-кейсы. URL: <http://www.mbastrategy.ua/content/blogcategory/74/232/lang,Rus/>
11. Бланк И. А. Инвестиционный менеджмент. К.: МП "ИТЕМ лтд", "Юнайтед Лондон Трейд Лимитед", 1995. 448 с.
12. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. Т 2. К.: Ника-Центр, 2000. 512 с.
13. Бланк И. А. Стратегия и тактика управления финансами. К.: МП "ИТЕМ лтд", СП "АДЕФ-Украина", 1996. 534 с.
14. Бланк С., Дорф Б. Священна книга стартапера. Як збудувати успішну компанію / пер. з англ. Н. Валецька. Київ : Наш формат, 2019. 512 с.
15. Вассерман Н. Дилеми засновника бізнесу. Як попередити помилки й уникнути їх під час створення стартапу / пер. з англ. А. Клімової. Харків : Vivat, 2017. 480 с.
16. Ворона Т. Стартап на мільйон. Харків : Vivat, 2017. 224 с.
17. Гільбо К. Стартап на \$100. Як перетворити хобі на бізнес / пер. з англ. А.Ящук. Київ : Наш формат, 2017. 264 с.
18. Гільбо К. Стартап на 100\$. Як перетворити хобі на бізнес. К.: Наш формат, 2017.
19. Грабовська І. В., Капінос Г. І. Планування діяльності підприємства. Хмельницький: ТУП, 2002. 142 с.
20. Грицаєнко Г.І. Соціальні інвестиції в соціальний капітал / Г.І. Грицаєнко, М.І. Грицаєнко // Бізнес Інформ. 2018. № 1. С. 188-194.
21. Дев'ять методів оцінки вартості стартапа. URL: <https://www.imena.ua/blog/valuation-for-startups/>
22. Друкер П. Як забезпечити успіх у бізнесі: новаторство і підприємництво / Пер. з англ. К.: Україна, 1994. 241 с.
23. Зайцев А. Идеальная презентация стартапа для инвесторов. Полный стартап: веб-сайт. URL: <http://fullstartup.ru/startapi/idealnaya-prezentatsiyastartapa-dlya-investorov.html>
24. Кейси. Краща практика. URL: <http://www.management.com.ua/cases/>
25. Компанія інтелектуальних технологій . URL: <https://kint.com.ua/ua/biznes-trenazher-vial>
26. Кривов'язюк Ігор Володимирович. Економічна діагностика. 2-ге вид.: навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2017. 456 с.
27. Кузьмін, О.Є. Управління та зниження рівня ризиків енергозабезпечення підприємств: монографія [Текст] / О.Є. Кузьмін, Н.Ю. Подольчак, В.Є. Матвіїшин; Нац. ун-т «Львів. політехніка». Львів: Міські інформаційні системи, 2011. 235 с.
28. Лернер Ю.И. Бизнес-планирование предпринимательской деятельности: Учебное пособие Харьков: Консум, 2006. 208 с.
29. Олет Б. 24 кроки успішного стартапу / пер. з англ. Н. Палій. Київ : Книголав, 2019 288 с.
30. Організація та фінансування власного бізнесу: методичні рекомендації / Укл.: П.О. Нікіфоров, Є.В. Ткач. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т. 2021. 56 с.
31. Остервальдер А., Піньє І. Побудова бізнес-моделей. Настільна книга стратега і новатора К.: Наш формат, 2018. 288 с.
32. Подольчак Н. Ю., Карковська В. Я., Левицька Я. В. Екосистеми розвитку стартапів як принцип здійснення державної інноваційної політики. Інвестиції: практика та досвід. 2021. № 8. С. 82–87.
33. Потенціал і розвиток бізнесу: навч. посіб. / За ред. О. М. Полінкевич, Л.В. Шостак. Луцьк: Вежа-Друк, 2019. 312 с.

34. Райз Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля / пер. з англ. О.Яцини. Харків : Vivat, 2016. 368 с.
35. Райс Е. Стартап без помилок. Посібник зі створення успішного бізнесу з нуля. Х.: Віват, 2018. 368 с.
36. Сак Т. В. Оцінка безпечності функціонування бізнесу в Україні. Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. 2018. № 2(14). С. 34–41.
37. Тирпак І.В., Тирпак В.І., Жуков С.А. Основи економіки та організації підприємництва. Т., 2015.
38. Тіль П. Від нуля до одиниці. Нотатки про стартапи, або як створити майбутнє / пер. з англ. Р. Обухів. 3-є вид. Київ : Наш формат, 2016. 232 с.

Офіційні Інтернет-джерела:

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>
2. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду. URL: <http://www.imf.org>
5. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: <http://www.me.gov.ua>
6. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL: <http://www.mon.gov.ua>
7. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: <http://www.minfin.gov.ua>
8. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>
9. Офіційний сайт Ради підприємців України при КМУ. URL: <http://www.radakmu.org.ua>
10. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org>